



Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Oszályozás

Tárgy

378.5

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helyszáma

Szerző:

Cím:

Hét új egyetemi tanár

Forrás:

Az Ujság

Bvr

(Hely)

1919 1 23

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

378 4

"1919"

Hét új egyetemi tanár.

(Kunfi miniszter leirata. — Az egyetem autonómiájának csorbitása.)

— Saját tudósítónktól. —

Kunfi Zsigmond dr. tárczanélküli miniszter leiratot intézett a budapesti tudományegyetem jogi fakultásához. Leiratában közli, hogy Agoston Péter dr.-t a magánjog, Farkas Geyza dr.-t az agrárpolitika, Jászi Oszkár dr.-t a szociológia, Kovács Gábor dr.-t a társadalomgazdaságtan, Rónay Zoltán dr.-t a politikai tudományok, Varga Jenő dr.-t a gazdasági politika és Vámbéry Rusztem dr.-t a kriminológia tanárává nevezte ki; egyúttal arra is utal a miniszter, hogy rövidesen elkészíti az egyetemnek szabadságát intézményesen biztosító törvényt, addig is ezeket a kinevezéseket a független tudományos közvélemény ellenőrzése alá helyezi.

Meg kell állapítani azt a tényt, hogy a jogi karnak ezeknek a kinevezéseknek nagyobb részében nincs aktív szerepe. Kunfi miniszter egyszerűen nem volt kíváncsi arra, mit szólna előzetesen a dologhoz a jogi kar. Mellőzte az eddigi szokásos utat-módot és rendeletileg nevezte ki a tanárokat. Leiratában azzal okolja meg ezt a lépését, hogy a jogi kar „intézményesen nem biztosított” hozzászólásának kikérését ezúttal a forradalom szellemi vívmányainak biztosítására kellett mellőznie.

A kinevezések módja természetesen érthető feltűnést keltett.

Moravcsik Ernő dr., a tudományegyetem rektora azon a véleményen van, hogy a miniszternek ez az intézkedése sérti az egyetem autonómiáját és ezzel szemben állást kell foglalnia az egyetemi tanácsnak. Az egyetem vezetői számoltak azzal, hogy a kormány ezekben a kivételes időkben kivételes intézkedéseket fog tenni, de a dolog mégis meglepte őket, mert a jogi kar teljes mellőzésével történt.

Munkatársunk felkereste Grósz Emil dr. orvostanárt s megkérte, hogy nyilatkozzék álláspontjáról. A hírneves professor ezeket volt szives mondani:

— Első sorban a jogi fakultás illetékes arra, hogy a kinevezések ügyében állást foglaljon, de természetesen az egyetem valamennyi fakultását, sőt az összes főiskolákat is érinti az, ha az egyetem autonómiáján esorba esik.

— Miben látja professzor ur az autonómia megsértését?

— A tanszékek betöltésekor véleményadásra az illetékes fórum az egyetem fakultása. Ezt a jogot és kötelességet a pozsonyi és debreczeni egyetemeknek az 1912. évi XXXVI. törvény cikk határozottan megadja, a midőn a törvény 6. §-a azt mondja, hogy az első szervezést követő kinevezéseknél a vallás- és közoktatásügyi miniszter az illető tudományegyetem meghallgatásával teszi meg előterjesztéseit. A mi a pozsonyi és debreczeni új egyetemet megilleti, az annál inkább megilleti a budapestit, a mely e jogot már régen tényleg gyakorolta. Természetesen ez egyetemnek az autonómiájával élni is kell. Ha a miniszter tényleg nem kérdezte meg a jogi fakultást a kinevezések ügyében, akkor ebben az autonómia súlyos sérelmét látom. Természetesen, korántsem vitatom azt, hogy egy felelős miniszter soha sem térhet el a fakultás javaslatától, sőt azt is lehetségesnek tartom, hogy egyes tanszékek felállítását a törvényhozás a fakultás és egyetem véleménye ellenére is elhatározza, de egyszerű oktrojt nagyon veszedelmes precedensnek tartom még abban az esetben is, ha az egyetem kiváló tanárokat nyer. A kinevezett tanárok tudományos kvalifikációjáról annál kevésbé nyilatkozhatom, mivel egészen más tudománykörhöz tar-

toznak. Az én szememben csak az az irányt adó, hogy ha a miniszter az egyetem teljes mellőzésével tölt be állásokat, pláne megüresedett rendszeresített tanszékekre, ez a módszer alkalmas arra, hogy az egyetemet a jövőben a párt-politikának kiszolgáltassa.

— Mit tehet az egyetem az autonómia védelmére?

— Véleményem szerint a jogi fakultás álláspontjának ismerete után minden fakultásnak sürgősen kell foglalkozni a kérdéssel s nem kétkedem, hogy az egyetem állásfoglalását, ha az kellően indokolt, a közvélemény is támogatni fogja.

— Nem szabad feledni, hogy a főiskolák minden kulturállamban mégis csak a tudomány leghivatottabb tényezői s a demokratikus fejlődésnek éppen a legfontosabb garanciája az, ha a tudományt függetlenítjük a politikától.